

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ**

ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради ІПО

Протокол від 15.03.22 №9

Голова вченої ради ІПО

Т.А.Вежновець

(підпис, МП)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА

ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

***Надання невідкладної допомоги під час війни: мультидисциплінарний
підхід***

Тривалість навчання — 5 днів (39 годин)

(0,25 міс.)

Кафедра хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії

Київ — 2022

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Бєлка Катерина Юрїївна	Доцент кафедри хїрургїї, анестезїологїї та ІТ ПДО, к.м.н.
Скрипниченко Інна Дмитрїївна	Доцент кафедри офтальмологїї, к.м.н.
Дєєва Юлїя Валерїївна	Завїдувач кафедри отоларингологїї, професор, д.м.н.
Мартинова Лїлїя Іванїївна	Доцент кафедри акушерства, гїнекологїї та неонатологїї ПДО, к.м.н.
Храпач Василь Васильович	Завїдувач кафедри пластичної та реконструктивної хїрургїї ПДО, професор, д.м.н.
Плюта Ірина Іванїївна	Асистент кафедри хїрургїї, анестезїологїї та ІТ ПДО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма циклу тематичного удосконалення “*Надання невідкладної допомоги під час війни: мультидисциплінарний підхід*” призначена для підвищення кваліфікації лікарів різних спеціальностей, що надають медичну допомогу в умовах воєнного стану.

Цикл проводиться відповідно до постанов Кабміну від 28.03.2018 № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я» та від 14 липня 2021 р. № 725, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабміну від 21.08.2019 № 800, до Наказу МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (зі змінами, внесеними згідно з наказами МОЗ України від 12.05.2020 № 1106 та від 18.08.2021 № 1751) та інших нормативних документів, що регламентують підготовку фахівців галузі знань «Охорона здоров'я» на післядипломному етапі.

Мета циклу — удосконалення теоретичних знань та практичної підготовки, формування, оновлення, поглиблення ключових професійних компетентностей, а також отримання нових актуальних знань з первинної оцінки постраждалого, невідкладного лікування травми та опіків, великих кровотеч, надання невідкладної допомоги при ураженнях органів зору, ЛОР-органів, принципів ПХО поверхневих травматичних ран, вогнепальних ран щелепно-лицьової ділянки, ведення пологів та надання акушерської допомоги в умовах війни необхідних для професійної діяльності слухачів в умовах воєнного стану.

Цикл тематичного удосконалення передбачає розгляд первинної оцінки постраждалого за системою ABCDE, принципів медичного сортування при масових надходженнях постраждалих, невідкладного лікування травми та опіків, великих кровотеч, надання невідкладної допомоги при ураженнях органів зору, ЛОР-органів, принципів ПХО поверхневих травматичних ран, вогнепальних ран щелепно-лицьової ділянки, ведення пологів та надання акушерської допомоги в умовах вій.

Програма охоплює обсяг як теоретичних, так і практично-прикладних знань, необхідних для належного надання невідкладної медичної допомоги в умовах воєнного стану.

Програма

містить

У навчальному плані циклу зазначено контингент слухачів, тривалість їх навчання (1тиждень), розподіл годин, відведених на вивчення розділів навчальної програми. У разі необхідності, враховуючи базовий рівень знань слухачів, кафедра може вносити корективи та доповнення до навчальних годин, які регламентовані навчальними планами, в межах 15 % від загального обсягу часу.

Навчальний план та програма циклу тематичного удосконалення доповнені переліком питань до підсумкового іспиту, переліком практичних навичок, списком рекомендованих джерел.

Для виконання цієї програми під час навчання передбачено такі види навчальних занять: лекції, різні види семінарських занять, а також самостійну роботу слухачів.

Цикл тематичного удосконалення вважається закінченим після успішного складання тестування відповідно до програми навчання.

Медичним та фармацевтичним працівникам, які закінчили навчання та успішно склали іспит, видається посвідчення про проходження циклу встановленого зразка.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ *Надання невідкладної допомоги під час війни: мультидисциплінарний підхід*

Тривалість: *1 тиждень (39 годин)*

Контингент: лікарі різних спеціальностей, що надають медичну допомогу під час воєнного стану

Код	Назва розділу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Семін. заняття	Практ. заняття	Самост. робота*	Разом
1	2	3	4	5	6	7
1	Медичне сортування при масових надходженнях постраждалих	1				
2	Оцінка та лікування постраждалого на догоспітальному етапі та при надходженні за системою ABCDE.	1				
3	Лікування великих кровотеч		1			
4	Опікова та комбінована бойова травма: невідкладна допомога та інтенсивна терапія у дорослих	1				
5	Невідкладна допомога пацієнтам з торакальною травмою, політравмою		1		1	

6	Невідкладна допомога вагітним з масивною акушерською кровотечею	1				
7	Невідкладна допомога та ІТ при травмі та опіках у дітей	1				
8	Особливості зупинки кровотеч у ділянках голови і шиї в умовах бойових дій	1				
9	Особливості бойових ушкоджень вуха та надання невідкладної допомоги на етапах евакуації. Акубаротравма	1				
10	Відновлення прохідності дихальних шляхів в умовах бойових дій	1				
11	Особливості первинної обробки ушкоджень і методи зупинки кровотеч у ділянці обличчя і шиї		2			
12	Методи відновлення прохідності дихальних шляхів на етапах евакуації		2			
13	Проведення екстреної конікотомії (відеролік та чек-лист для самостійного опрацювання)				0,5	
14	Проведення передньої та задньої тампонади (відеролік та чек-лист для самостійного опрацювання)				0,5	
15	Невідкладні стани в оториноларингології в умовах бойових дій	3	4		1	
16	Принципи ПХО та ВХО поверхневих травматичних ран	3	4			
17	Принципи лікування вогнепальних поранень щелепно-лицевої ділянки в умовах багатопрофільного медичного закладу:	3	4			

	мультидисциплінарний підхід					
	Іспит		1			
	Всього	17	19		3	39

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Надання невідкладної допомоги під час війни: мультидисциплінарний підхід

Код		Назва розділу, теми
Розділ	Тема	
1	2	3
	1	Медичне сортування при масових надходженнях постраждалих
	2	Оцінка та лікування постраждалого на догоспітальному етапі та при надходженні за системою ABCDE.
	3	Лікування великих кровотеч
	4	Опікова та комбінована бойова травма: невідкладна допомога та інтенсивна терапія у дорослих
	5	Невідкладна допомога пацієнтам з торакальною травмою, політравмою
	6	Невідкладна допомога вагітним з масивною акушерською кровотечею
	7	Невідкладна допомога та ІТ при травмі та опіках у дітей
2	8	Невідкладна допомога при ураженнях органу зору під час війни
3	9	Особливості зупинки кровотеч у ділянках голови і шиї в умовах бойових дій
	10	Особливості бойових ушкоджень вуха та надання невідкладної допомоги на етапах евакуації. Акубаротравма
	11	Відновлення прохідності дихальних шляхів в умовах бойових дій
	12	Особливості первинної обробки ушкоджень і методи зупинки кровотеч у ділянці обличчя і шиї
	13	Методи відновлення прохідності дихальних шляхів на етапах евакуації
	14	Проведення екстреної конікотомії (відеролік та чек-лист для самостійного опрацювання)
	15	Проведення передньої та задньої тампонади (відеролік та чек-лист для самостійного опрацювання)

4	16	Організація роботи та оснащення операційної та перевязочної. інструментарій, шовний матеріал
	17	Оперативна анатомія і фізіологія покривних тканин
	18	Принципи загоєння ран, ПХО та ВХО ран, техніка закриття ран.
	19	Основи судинного сухожилкового шва та нерва
	20	Сітуаційні задачі та приклади
5	17	Принципи лікування вогнепальних поранень щелепно-лицевої ділянки в умовах багатопрофільного медичного закладу: мультидисциплінарний підхід

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

ДЛЯ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Надання невідкладної допомоги під час війни: мультидисциплінарний підхід

№ з/п	Назва практичної навички
1	2
1	Оцінка та невідкладна допомога постраждалому на догоспітальному етапі та при надходженні до медичного закладу
2	Забезпечення прохідності дихальних
3	Забезпечення венозного доступу
4	ПХО та ВХО ран
5	надання допомоги під вогнем та/або за умови загрози вогню.
6	Тактичний огляд. Протокол MARCH
7	Склад та особливості застосування аптечки
8	Алгоритм дій у потерпілих із пошкодженням грудної клітки
9	Алгоритм дій у потерпілих із пошкодженням кінцівок
10	Алгоритм дій у потерпілих із пошкодженням кінцівок

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ
ДЛЯ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**

1. Медичне сортування при масових надходженнях постраждалих
2. Оцінка та лікування постраждалого на догоспітальному етапі та при надходженні за системою ABCDE.
3. Лікування великих кровотеч
4. Опікова та комбінована бойова травма: невідкладна допомога та інтенсивна терапія у дорослих
5. Невідкладна допомога пацієнтам з торакальною травмою, політравмою
6. Невідкладна допомога вагітним з масивною акушерською кровотечею
7. Невідкладна допомога та ІТ при травмі та опіках у дітей
8. Невідкладна допомога при ураженнях органу зору під час війни
9. Невідкладні стани в оториноларингології в умовах бойових дій
10. Принципи ПХО та ВХО поверхневих травматичних ран
11. Принципи лікування вогнепальних поранень щелепно-лищевої ділянки в умовах багатопрофільного медичного закладу: мультидисциплінарний підхід

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Deakin CD, Nolan JP, Soar J, et al. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2010. Section 4. Adult Advanced Life Support. Resuscitation 2010;81:1305-52.
2. Walls RM, Brown CA. The emergency airway algorithms. In: The Walls Manual of Emergency Airway Management, 5th ed, Brown CA, Sakles JC, Mick NW (Eds), Wolters Kluwer, Philadelphia 2018.
3. Навчальне відео: Laryngoscopy and Intubation SMACC Byte pearls. https://www.youtube.com/watch?v=TU_p8pDIvBU
4. 4. Навчальне відео: Endotracheal Intubation. <https://www.youtube.com/watch?v=8AOB2PtHfVM>
5. 5. Навчальне відео: NEJM LMA. https://www.youtube.com/watch?v=9J90LYYd_Vs
6. 6. Навчальне відео: Difficult Airway Management. <https://www.youtube.com/watch?v=QW2LJI8kK3c>
7. Загальна хірургія. Вибрані лекції: Навч. посібник /Б. І. Дмитрієв та інш.. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 1999. —356 с. (С.183—186)[[Електр.джерело](#)] ISBN 966-573-115-7
8. Медичні маніпуляції в алгоритмах. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.— 256 с. (С.112-113)
9. Інтернет ресурси
10. Emergency War Surgery, Ukrainian edition.(4th Ed., 2013)., переклад України, -Київ, наш формат. 2015.-568 С,
11. «ОСНОВЫ ОКАЗАНИЯ НЕОТЛОЖНОЙ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ. ПОДХОД К ПАЦИЕНТАМ С ОСТРЫМИ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ И ПОВРЕЖДЕНИЯМИ. Основы оказания неотложной медицинской помощи: подход к пациентам с острыми заболеваниями и повреждениями», Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ) и Международный комитет красного креста (МККК), 2018.
12. TACTICAL COMBAT CASUALTY CARE, Copyright, 2017 by HR Montgom.
13. Emergency War Surgery «FOURTH UNITED STATES REVISION» Borden Institute US Army Medical Department Center and School Fort Sam Houston, Texas, USA 2013
14. Clinical-guidelines-for-use-in-a-major-incident-v2-2020

